

I Semester B.Com. Examination, April/May 2021
(CBCS) (F + R) (2014 – 15 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – I

Yakshaprashna Sangraha – Grammar and Comprehension

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : i) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.

ii) Question I, V and Question VI should be answered in **Sanskrit only**.

I. समीचीनम् उत्तरम् चिनुत ।

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Select the correct answer.

(10×1=10)

1) व्यासः किं रचितवान् ?

अ) रामायणम् आ) बृहत्कथा इ) महाभारतम् ई) शाकुन्तलम्

2) “यक्षप्रश्नः” महाभारतस्य कस्मिन् पर्वणि वर्तते ?

अ) आदिपर्वणि आ) विराटपर्वणि इ) वनपर्वणि ई) उध्योगपर्वणि

3) वृकोदरः कः ?

अ) युधिष्ठिरः आ) अर्जुनः इ) सुयोधनः ई) भीमः

4) सहस्राक्षादनवरः एषः।

अ) युधिष्ठिरः आ) भीमः इ) अर्जुनः ई) नकुलः

5) ‘सुयोधनस्य सक्थिनी भेत्स्यामि’ इति कः प्रतिज्ञां कृतवान् ?

अ) युधिष्ठिरः आ) भीमः इ) अर्जुनः ई) नकुलः

6) पाण्डवानां पिता एषः भवति ।

अ) भीष्मः आ) धृतराष्ट्रः इ) पाण्डुः ई) द्रुपदः

7) वायोः शीघ्रतरं किं भवति ?

अ) माता आ) पिता इ) मनः ई) चिन्ता

8) मरिष्यतः किं मित्रम् ?

अ) सार्थः आ) भार्या इ) भिषक् ई) दानं

P.T.O.

9) आतुरस्य किं मित्रम् ।

अ) सार्थः

इ) भिषक्

आ) भार्या

ई) दानं

10) तृणात् बहुतरं किं भवति ?

अ) माता

आ) पिता

इ) मनः

ई) चिन्ता

II. द्वयोः प्रश्नयोः प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत ।

(2×10=20)

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಬಂಧರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer **any two** questions.

1) महाभारतस्य विकासमधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಮಹಾಭಾರತದ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the development of Mahabharatha.

2) मृतान् भ्रातॄन् दृष्ट्वा युधिष्ठिरः कथं विललाप ?

ಮೃತರಾದ ಸಹೋದರರನ್ನು ನೋಡಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಹೇಗೆ ವಿಲಪಿಸಿದನು ?

How did Yudhishtira lament on seeing his brothers dead ?

3) यक्षप्रश्नसंग्रहस्य कथां संगृह्य लिखत ।

ಯಕ್ಷಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಗ್ರಹದ ಕಥೆಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write in brief the story of Yakshaprashna Sangraha.

III. त्रयाणां श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

(3×4=12)

ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any three** shlokas.

1) यक्षोऽहमस्मि भद्रं ते नास्मि पक्षी जलेचरः ।

ಮಯೈತೇ ನಿಹಿತಾಃ ಸರ್ವೇ ಭ್ರಾತರಸ್ತೇ ಮಹೌಜಸಃ॥

2) नैषां शस्त्रप्रहारोऽस्ति पदं नेहास्ति कस्यचित् ।

ಭೂತಂ ಮಹದಿದಂ ಮನ್ಯೇ ಭ್ರಾತರೋ ಯೇನ ಮೇ ಹತಾಃ ॥

3) नास्य जेता रणे कश्चित् अजेता नैष कस्यचित् ।

ಸೌಽಯಂ ಮೃತ್ಯುವಶಂ ಯಾತಃ ಕಥಂ ಜಿಷ್ಣುರ್ಮಹಾಬಲಃ ॥

4) शास्त्रज्ञा देशकालज्ञाः तपोयुक्ताः क्रियान्विताः ।
अकृत्वा सदृशं कर्म किं शेध्वं पुरुषर्षभाः ॥

5) दाक्ष्यमेकपदं धर्म्यं दानमेकपदं यशः।
सत्यमेकपदं स्वर्ग्यं शीलमेकपदं सुखम् ॥

IV. द्वयोः वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत ।

(2×4=8)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain any **two** sentences with reference to context.

- 1) नीतं मया प्रेतवशं तवानुजाः ।
- 2) अहं बकः शैवलमत्स्यभक्षः।
- 3) भृत्येषु भरणार्थं वै भयार्थं राजसु ।
- 4) न पेयमुदकं राजन् प्राणानिह परीप्सता ।

V. संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत ।

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer in **Sanskrit**.

a) पञ्चानां लिङ्गविभक्तिवचनानि लिखत ।

(5×1=5)

1) मतिः	5) वेदेषु
2) तपः	6) अहं
3) भ्रातरः	7) बुद्धिमान्
4) भीमसेनं	8) तस्मात्

b) पञ्चानां लकारपुरुषवचनानि लिखत ।

(5×1=5)

1) जायते	5) अवोचन्
2) पृच्छामि	6) पिबतु
3) पठन्ति	7) विललाप
4) अस्मि	8) वक्ष्यामि

VI. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।

(5×2=10)

पुरा धारानगरे भोजो नाम संस्कृतभाषा प्रियः भूपतिः आसीत् । तस्य आस्थाने बहवः विद्वांसः कवयः च अवर्तन्त । भोजः स्वयं पण्डितः काव्यज्ञः कविः च आसीत् । चम्पूरामायणं नाम मनोज्ञं काव्यं तेनैव प्रणीतम् । सः राजा कवीन् विशेषेण पुरस्कृत्य, तेभ्यः पुष्कलं धनं प्रयच्छतीति कीर्तिः सर्वत्र प्रस्तुतासीत् । भोजस्य सभायां कालिदासादयः बहवः कवयः व्यराजन्त । नरपतिं कविताप्रियं ज्ञात्वा, केचित् छान्दसाः धारानगरमागच्छत् । ते श्रुतिस्मृत्यादिषु प्रवीणाः । परं कवित्वे न कुशलाः ।

प्रश्नाः :

- 1) धारानगरस्य भूपतिः कः ?
- 2) चम्पूरामायणं कीदृशं काव्यम् ?
- 3) भोजस्य कीर्तिः कथं प्रस्तुता आसीत् ?
- 4) कालिदासादयः कस्य राज्ञः आश्रये व्यराजन्त ?
- 5) कवित्वे के न कुशलाः ?